

Slab rad sindikalnih podružnica na državnim ribnjačarstvima NRH

Državna ribnjačarstva su poduzeća republikanskog značaja za uzgoj plemenitih vrsta slatkovodne ribe. Kako je u današnjoj situaciji riba važan prehrambeni artikl kao zamjena za meso, a produkcija ribnjačarstva znatna (cca 170 vagona godišnje), to je, da bi se ostvarila maksimalna produkcija, potrebno ne samo najveće zalaganje i organizatorski rad rukovodioca i stručnog osoblja, nego i maksimalno zalaganje čitavog radnog kolektiva, koji mora biti svijestan veličine i odgovornosti zadataka koji se pred njega postavljaju.

Da bi se ta veza između uprave poduzeća i radnog kolektiva postigla i održala u cilju povećanja produkcije i poboljšanja kvalitete rada — potrebno je u poduzeću imati dobro organizovanu, jaku i agilnu sindikalnu podružnicu.

No baš te su, nažalost, u tim našim poduzećima zanemarene i vrlo slabo organizovane. U pet poduzeća postoje, doduše, oformljene sindikalne podružnice, dok na ribnjačarstvu Pisarovina nije niti oformljena. Ali i te postojeće organizacije ne predstavljaju niti izdaleka ono, što bi u stvari trebale predstavljati: vezu između uprave poduzeća i radnog kolektiva, u svrhu poboljšanja rada, te uklanjanja nedostataka u borbi za ostvarenje i premanjenje proizvodnih zadataka. Umjesto da one predstavljaju podršku upravama poduzeća i da prenose sve direktive na radne mase, da budu agitatori i inicijatori svih radnih akcija, takmičenja, kulturno-prosvjetnog rada i života svog radnog kolektiva — svim tim pitanjima i problemima one posvećuju slabu, ili — u većini slučajeva — nikakvu pažnju. A da se i ne govori o brizi za ljude, o njihovom životu, snabdijevanju, stanovanju, itd.

Evo nekoliko primjera:

Sindikalna podružnica ribnjačarstva Poljana ne održava sastanke mjesecima, a kad ih održava, nisu dovoljno pripremljeni. Tretiraju se, manje-više, sitnice, dok se u glavne probleme ne ulazi. Kulturno-prosvjetni rad nije nikakav. Od vremena do vremena pročita se poneki prigodni referat, koji se dobije od MSV. Ideološko-politički rad nikakav.

Sindikalna podružnica ribnjačarstva Našice kritikuje na sastancima direktora, jer nije dao kola nekoj dru-

garici svog namještenika, za obavljanje privatnih poslova. To i takovi problemi tretiraju se kao najvažniji. Tajnik podružnice orgulja u crkvi i za božić ne dolazi tri dana na posao, umjesto da agitira među radnicima da svi dođu. Naravno, da se od takove podružnice ne može očekivati velika briga za uspjeh poduzeća.

Sindikalna podružnica ribnjačarstva Grudnjak je potpuno pogriješno shvatila svoj zadatak i svoje kompetencije. Ona raspolaže fondovima poduzeća, bez ikakova prethodna savjetovanja sa upravom poduzeća. Gubi se također u sitnicama, dok se krupni problemi zapostavljaju.

Slično stanje je i na ribnjačarstvu Zdenčina.

Od svega ovoga treba izuzeti Sindikalnu podružnicu ribnjačarstva Končanica, koja je prilično sređena i dosta dobro radi, iako i ona imade dosta nedostataka, naročito u pogledu kulturno-prosvjetnog i ideološko-političkog rada.

Kao što se iz ovo nekoliko primjera vidi, ove Sindikalne podružnice zauzimaju prema upravama poduzeća neki opozicioni stav, kao u doba kapitalizma. Tu se često harangira i intrigira, dok se najvažniji zadaci zanemaruju.

Pitamo se: tko je kriv, da je stanje ovakovo i da se još do danas nije popravilo?

Krivi su u prvom redu direktori poduzeća, koji nisu znali, niti pokušavali služiti se svojim sindikalnim organizacijama, nego su sav posao natovarili na sebe same.

Kriva su u drugom redu MSV i KSV, pa i sam Savez poljoprivrednih radnika, koji tim podružnicama nisu posvećivali dovoljno pažnje, niti im pružali pomoći.

To je, eto, bilansa sindikalnog rada na našim ribnjačarstvima za 1948. god. — ito pasivna bilansa. Samim tim, postavljaju se u 1949. god. pred sve mjerodavne faktore veliki zadaci: srediti te podružnice, učvrstiti ih organizaciono, davati im direktive za rad, pružati im stalnu pomoć i provoditi češću kontrolu nad njihovim radom. Samo na taj način moći će se postići, da se te podružnice uzdignu na onu visinu, na kojoj se nalaze Sindikalne organizacije naših industrijskih poduzeća.

Zagreb, 31. XII, 1948.

Zlatko Livojević

Srpsko biološko društvo u Beogradu radi na unapređenju ihtiologije

U svoj program rada unelo je Srpsko biološko društvo popularisanje prirodnih nauka i stručno usavršavanje svoga članstva. U tu svrhu održavaju se javni sastanci i priređuju se izleti.

Na javnim sastancima bili su iznošeni raznovrsni referati a među njima i dva iz ihtiologije. U jednome referatu govoreno je o postanku rasa ohridske pastrmke, u drugome referatu bilo je izneto biološko uništavanje golubačke mušice i njezinih larvi od strane riba u Dunavu.

Kao što dosada javni sastanci bili organizovani, tako je bilo organizovano i nekoliko ekskurzija u bližu i dalju okolinu Beograda. Jedna takva ekskurzija bila je

organizovana i na ribnjake u Ečki. Ovoj ekskurziji uglavnom su prisustvovali profesori biologije beogradskih srednjih škola u društvu profesora i asistenta Zoološkog Zavoda Beogradskog univerziteta i stručnog osoblja Glavne direkcije ribarstva za Srbiju.

— Po blatnjavom terenu uz slaba saobraćajna sredstva teško je bilo stići sada u ovogodišnje doba do poznatih ribnjaka u Ečki. Ali ipak, kada se tamo stiglo, imalo se izvesno zadovoljstvo posmatrati te velike ribnjake i u njima dobro ugojenu ribu. Još je bilo veće zadovoljstvo kada se vidjelo da i nauka posvećuje ribnjacima veliku pažnju, pa se stručnjaci interesuju na terenu i načinom uzgajanja ribe i parazitima koji tu ribu napadaju.

Profesori biologije imali su prilike upoznati se iz usta stručnjaka o načinu gajenja ribe počevši sa mrestenjem, ali samo teorijski. Cijelo izlaganje imalo je za cilj, da se profesorima biologije, koji su uglavnom teoretičari, ukaže na izvesne momente u rasplodivanju ribe, zatim na ishranu i na neke bolesti kod riba, a što će sve preneti na svoje učenike tokom školskih predavanja.

Ribarstvo kod nas mnogo doprinosi socijalizaciji prirede, naročito ekonomskom uzdizanju ribara-radnika, koga je ranije previše iskorišćavao ribar-gazda. Poboljšanju razmnožavanja ribe danas doprinose ribarska gazdinstva osnovana u svima narodnim republikama. Dalje učesnici ekskurzije upoznali su se sa zimovnicima šarana, kojih najviše ima u Ečki, zatim smuđeva, kojih je vrlo malo, pa i američkih somova, kojih ima prilično. Ali uglavnom pažnja je bila posvećena šaranima kao ribi koja je vrlo rentablina, ako se pravilno postupa sa mrestenjem i ishranom. Stručno je bio objašnjen ceo postupak od stavljanja šarana u zimovnike, zatim njihovim mrestenjem i izvaljivanjem mladunaca. Protumačen je rad u zimovnicima kada led nastupi, a u vezi sa održavanjem njihova života. Isto tako profesori su se upoznali i prirodnim i veštačkim načinom ishrane.

Izletnici su bili upoznati i raznim ribljim bolestima, naročito trbušnom zarazom, koju prouzrokuje bakterija *Pseudomonas punctata* (krasnuha), koja je u ovoj godini uništila u Ečki preko 30% ribe. Ta bolest, koja hara u Evropi poslednjih godina, sada je u jenjanju.

Profesori su se na terenu upoznali i radovima naših skupljanju raznovrsnih ribljih parazita, koje proučavaju stručnjaci Otseka za riblje bolesti pri Veterinarskom fakultetu kao i stručnjaci Parazitološkog instituta Srpske Akademije nauka.

Ribogojstvo u Ečki kao što se vidi ne služi samo kao privredno preduzeće, već ono i nauci daje prilike da se iskorišćuje svaki momenat u cilju proučavanja života riba i organizovanja naučnih i stručnih tečajeva. Tako prošlog leta veći broj studenata Poljoprivredno-šumarskog fakulteta upoznavao se u praksi s onim što su slušali teorijski od svojih profesora tokom školske godine.

Zoološki zavod Univerziteta nabavlja iz ovih ribnjaka materijal za svoja praktična predavanja.

U cilju školovanja novih kadrova, ribarskih majstora, bili su u Ečki održavani stručni tečajevi.

Kako je bio radni dan prilikom ekskurzije, profesori su se upoznali vađenjem ribe iz pojedinih jezera, sortiranjem ribe i pakovanjem za dalji transport Ministarstvu trgovine, koje raspoređuje ribu po tržištima za prodaju i ishranu stanovništva.

Profesori srednjih škola u organizaciji Srpskog biološkog društva, upoznavši na ovaj način celokupan rad ribnjaka u Ečki, vratili su se zadovoljni u Beograd, obogaćeni znanjem koje će tokom predavanja prenositi na svoje učenike.

Ante Tadić

Prešni problemi ribarstva u otvorenim nizinskim vodama

Kako su sve grane naše privrede, a naročito prehrambene, ušle u petogodišnji plan, to je u njemu obuhvaćena i proizvodnja ribe, koja danas predstavlja vrlo važan prehrambeni artikl za bolju ishranu naših industrijskih trudbenika i svega pučanstva.

Dok je pitanje ribe, koja se proizvoda u ribnjacima, solidno riješeno, te ono pokazuje zaista lijepe rezultate i napredak u socijalističkoj proizvodnji, dotle se pitanje ribe iz otvorenih nizinskih voda još uvijek nalazi neriješenim problemima, ili je ponegdje samo polovično riješeno. Zato se pitanje ribarenja u otvorenim vodama mora postaviti na zdrave temelje, a prije svega treba urediti pitanje pravilne podjele revira, odnosno odjeljaka među zadruga. Ne smije se dopustiti, da se pojedini kulački elementi, a bivši ribarski trgovci uvlače u ribarske zadruga i tamo nastavljaju sa svojim spekulantskim i štetničkim radom, ne gledajući na opće, nego samo na svoje sebične interese.

Kod nas u Podravini i Podunavlju ribarske zadruga drže gotovo sve otvorene vode i riječne rukave u zakupu, te se ne može baš reći, da se sve te zadruga odnose pravilno prema našem planu proizvodnje. Zadruga rade u glavnom još uvijek po svom starom sistemu, gdje egoizam igra glavnu ulogu, dok unutar samih tih zadruga vlada haotično stanje, međusobne svade i dr. Rukovodstvo tih zadruga imaju najvećim dijelom dobro situirani seljaci, kojima ribarenje nije jedini izvor zarade, nego uz to imaju i zemlje, vinograda i dr., a love ribu samo onda, kada zato postoje povoljni uvjeti. Ulov takve ribe u naj-

više slučajeva odlazi raznim kanalima, a po visokim cijenama u ruke onima, koji na to nemaju prava, t. j. opet kulacima. To se dešava zato, što je kontrola nad takvim zadrugama nikakva ili vrlo manjkava.

Imao sam prilike na terenu baviti se proučavanjem elemenata, koji su članovi ribarskih zadruga te sam konstatirao, da se u njima, iako nekoje broje čak i 50 članova, nalazi samo nekoliko profesionalnih ribara, kojima je ribarenje jedini izvor zarade, dok su svi ostali imućni seljaci, koji s profesionalnim ribarstvom nemaju nikakve veze, i tako svojim stavom i radom samo koče pravilan razvoj našeg slatkovodnog ribarstva. S druge strane opet postoji velik broj pravih profesionalnih ribara, koji uopće nemaju revira i prema tome nemaju gdje loviti, a ribarenje im je glavni poziv i zarada. Ribarske zadruga odnose se prema njima nepravilno i nepravedno, ne dajući im mogućnosti zarade, jer se kruto drže zakupnog ugovora. Zbog takva rada i krutosti imamo prilike vidjeti, kako riba u revirima tih zadruga ostaje neiskorišćena, jer zadrugari nijesu u stanju sami izloviti svu ribu, a ipak ne dopuštaju nezaposlenim ribarima da tamo rade.

Još nepovoljnije stoji problem izgradnje novog ribarskog kadra, kojemu ribarske zadruga uopće ne posvećuju nikakve pažnje, tako da danas stojimo pred jednim gorućim problemom, koji se bezuvjetno mora riješiti, i to tako, da se pri svakej ribarskoj zadrugi postave ribarski naučnici, što se mora uzeti kao stroga obaveza u izgradnji novog ribarskog naraštaja, koji će nam danas sutra biti neophodno potreban u izgradnji socijalizma u